

„Stajere“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstro-Ogrsko: za celo leto 3 krome, za pol in četrt leta razmerno; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računari naročnino z ozirom na visokost poštne. Naročnino je plačati naprej. Posamezne številke se prodajajo po 6 vin.

Uredništvo in upravnistvo se nahajata v Ptuju, gledališko poslojpe štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj, ali rokopiše se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torej zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Stev. 2.

V Ptuju v nedeljo dne 12. januarja 1908.

IX. letnik.

Somišljeniki!

Kmetje in kmetice!

V nedeljo, 12. prosinca 1908 točno ob 3. uri popoldne v gostilni Marinič pri sv. Urbanu nad Ptujem

kmetijski shod.

Grè se za važne kmetijske zadeve! Vsakdo, kdor se briga za dobro kmetijskega ljudstva, vsakdo brez razlike strank, naj se shoda udeleži.

Pridite vsi!

V nedeljo 19. prosinca 1908 shod pri Golobu v Vurpergu.

Polom v Šoštanju.

Tako hudega udarca spodnje-štajersko prvaštvo že dolgo ni došlo, kakor zdaj. Premislilo le: — brez znanja, brez dovolj denarja, brez drugih zmožnosti se ustanovlja prvaške posojilnice; — z vsemi močmi, z nelepimi in lepimi sredstvi, na prižnici in v gostilni se agitira potem za te posojilnice; — laže se čez napredne šparkase, v imenu „vere“ in „narodnosti“ se privleče lahkoverne kmetiče v posojilnice; — in potem, ko je nalcžil kmet svoj denar, svoje krvavo pristradane krajcarje v tako prvaško posojilnico, — pride nakrat polom... Z žalostnim srcem opazijo reveži, ki so šli pravom na led, da se je z njih denarji brezvestno gospodarilo, da so ustanovljali gotovi ljudje le zato posojilnice, da so sami dovolj kredita pridobili, da so prvaške posojilnice posameznim ljudem le molzne krave...

Te in slične misli porodi velikanski polom, ki se je zgodil te dni v Šoštanju. Znana prvaška firma Ivan Vošnjak je prišla v take zadrege, da ne more več svoja plačila izvršiti. To bi za splošnost ne bilo najhujše, čeprav bi marsikdo pri temu trpel. Ali prvaški Ivan Vošnjak je bil tudi član nadzorstva šoštanske posojilnice. Pa ne samo član nadzorstva, temveč tudi dolžnik te posojilnice je bil. Vošnjakovi dolgovi znašajo baje 1/4 mi-

lijona kron. Od tega denarja pa dolguje šoštanski posojilnici 150.000 kron in celjski prvaški posojilnici menda 60.000 kron. Govori se, da je dobil ta denar celo v času, ko je bil že na slabih nogah... Zdaj se preti in grozi vložnikom posojilnice, ki hočejo od posojilnice svoj denar nazaj. Glasom pravil bi morala šoštanska posojilnica vložbe do 200 kron takoj nazaj plačati. Ker pa tega ne stori ali pa ne more storiti, so vložniki še bolj razburjeni. Ljudem se sicer pravi, da so posojilnice v zvezi in da jamči ena za drugo. To pa ni res. Načelnik dr. Mayer je napravil vse mogoče poskuse, da bi dobil od celjske posojilnice denarja za izplačilo; ali dobil ni nič, kar vemo iz zanesljivega vira. Naravno, da so ljudje hudo vznemirjeni in da se bojijo za svoje denarje. Kajti pribito je, da bode posojilnica pri Vošnjaku veliko izgubila. Pretenje in grozitive ljudem ne morejo pomagati.

Dobili smo o tej celi stvari več dopisov. V prvi vrsti naj objavimo sledečega:

„Vesled tega ker je prvaški Ivan Vošnjak nezmožen poplačati svoje upnike in zlasti ker je nevarnost, da pride tudi šoštanska posojilnica, katera mu je posodila črez 150.000 kron, ob denar, začelo je ljudstvo svoj pri posojilnici naloženi denar nazaj terjati. Prvaški listi radi tega divjajo kakor besne živali, očitajo naprednjakom in Nemcem, da so vsega tega krivi in obetajo hudo maščevanje. Nekateri listi še grozijo, da bode posojilnica morala nazaj terjati tudi denarje, katere je ona kmetom izposodila in da bode vsled tega marsikateri kmet prišel ob svoj grunt. A vse to ne bode nič pomagalo. Da ljudstvo terja nazaj svoj denar, temu so krivi gospodje prvaški voditelji sami, kateri tako brezvestno s tujim denarjem gospodarijo. Vsaki človek, kateri čuje, da je dala posojilnica Ivanu Vošnjaku 150.000 kron in baje krmarju Kajšterju nad 70.000 kron posojila, si bode premislil, pustiti v takem zavodu svoj zaslužek, tembolj, če pomisli, da so tisti gospodje ki toliko denarja potrebujejo deloma člani posojilniškega odbora in sami se bi dajajo posojila, kakor in kolikor se jim

ljubi. Ali so morebiti naprednjaki in Nemci krivi tem vnebovpijočim rasmeram? Kar se tiče grozitev, tedaj se bode tem grozitivam pač vsakdo smejal. Napredna stvar se ne potaplja, napredna stvar gre naprej in potaplja se, kakor dejstva uče, le prvaki. Smešno je, groziti kmetom, da bodejo prišli ob domačijo, če bo posojilnica morala nazaj terjati izposojeni denar. Saj lahko dobe kmetje denar pri drugih bolj varnih zavodih in za manjše obresti; ni nem ne bo treba svoj ga grunta zgubiti. Jako zanimivo pa je, da hoče posojilnica od kmetov nazaj terjati denar. Zakaj ne od Ivana Vošnjaka, zakaj ne od Kajštarja, Volka in sodrugov? Ta vam je lepa! Kmetje pozor, sedaj veste kakšni prijatelji so vam ti gospodje. Šoštanski prvaki obdržite denar, Vi kmetje pa naj bi svoj grunt morali zapustiti?! Lepše se ti gospodje niso zamogli izdati.

Istotako smo dobili še sledeči dopis, ki ga tudi lahko pred sodnijo dokažemo ter se glasi:

„Kakor je obče znano, nahaja se tukajšnja prvaška posojilnica v hudih denarnih škripcih. In kdo je temu pglavitni vzrok? Sploh se govori, da nihče drug, kakor načelnik posojilnice dr. Franjo Mayer. Kako lahkomišljeno je gospodaril z posojilničnim premoženjem, spričujejo naslednja dejstva. Posodil je tukajšnemu tovarnarju Ivanu Vošnjaku ogromno svoto 150.000 K, kakor se govori samooblastno, ne da bi se bilo to ogromno posojilo zavarovalo po intabulaciji. Še-le, ko je Ivan Vošnjak prišel v denarno stisko in to naznanil svojim upnikom na Dunaju in drugod ter prosil, da bi ga blagovolili milostno čakati do konca januarja, kajti prej ne more plačati — še le zdaj je dal dr. Mayer vknjižiti tirjatev posojilnice na Ivan Vošnjakovo posestvo, češ, zdaj je začelo hudo smrdeti, kajti, ako se ne poraveči Ivanu Vošnjaku, da bi se poravnal s svojimi upniki, je krída neizogibna, in jako veliko vprašanje je, bo li prišla posojilnica do svojega denarja. Ravno tako lahkomišljeno je dr.

Kadar gorè potujejo...

Povest od sovraštva in ljubezni.

Spisal Karl Bienenstein.

(8. nadaljevanje.)

Težko je bilo Roziki pri srcu. Slutila je, kaj je vezalo očeta na Jožeta; in bala se je, da bi Joža govoril, ako bi ga ne vzela. Kaj naj bi napravila? Na eni strani otroška ljubezen, na drugi ljubezen do Tonita; veliko tajnih solz ji je to stalo. Ko bi zamogla vsaj s Tonitom govoriti, Ali ta je bil zanjo nedosegljiv. Gori k njemu ni mogla in pisemce poslati ni hotela, ker ni marala izdati svoje tajnosti. Saj ni vedla, da je bila ta njena tajnost med mladino že davno znana.

Joža pa je čakal s hrepenenjem na odgovor. Da je lažje čakal, sedel je zdaj vsak dan v krčmi; tako je v pijanosti nekemu fantu celo stvar povedal.

„Kaj, ti hočeš Roziko?“ se je nasmejtal fant. „Ljubi prijatelj, pa si prepozno vstal.“ — „Kaj hočeš s tem reči?“ je vprašal Joža. — „Ali me ne razumeš? Prepozno si prišel, Rozika ima že drugega.“ — Ta novica je napravila Jožovo glavo malo jasnejo. Stisnil je pest, pogledal fanta ojstro ter vprašal: „Kdo pa bi bil ta drugi?“ — „Eden, na katerega niti ne misliš. Kaj pra-

viš?“ — Joža je premišljal, ali pravega imena ni našel. Postal je razburjen in zaklaval končno: „Povej vendar; ali menda tudi ti ni nič ne več.“ — „O pač, kaj praviš, ako ti povem, da je to Požurnikov Toni?“ — Joža je skočil po konci in postal v hipu trezen: „To ne bode šlo, v vso večnost ne!“ — „Bo šlo, bo!“ je dejal fant. Ali Joža tega še vedno ni verjel. Šele ko mu je fant o nedeljskih sestankih zaljubljenih parov, je bil Joža prepričan.

Ko je prihodnjo nedeljo prišel z Zagorjanom skupaj, vprašal ga je: „No, ali si z Roziko govoril?“ — Zagorjan mu je podell roko in rekel: „Kaj-ne, midva ostaneva dobra prijatelja, čeprav se ti ne bode dopadlo, kar ti moram povedati.“ — Trdno je stisnil Joža roko in dejal: „Nikdar ti ne bodem sovražnik. Da si za-me govoril, vem in ti verujem in da me tvoja Rozika ne mara, razumem. Prvič sem v njenih očeh le lump, drugič pa je Požurnikovo gospodarstvo lepše kot moja kočica.“ — Čudno je Zagorjan gledal. Niti odgovora ni našel. Potem je končno rekel: „Ti vendar ne bodeš rekel, da — Ali z jeklenim mirom je rekel Joža: „Rozika in Požurnikov Toni sta zaljubljeni par. To sem hotel reči.“ — „To ni res“, je zavpil Zagorjan. — „Pa je le res“, je zagotovil Joža. „Sploh pa ne razumem, zakaj se jeziš? Tvoja hčerka je pametna in si misli, hiša je boljša nego kočica in vedno itak ne bodeš živel.

Potem je vse sovraštvo končano in sedela bo v gorkem gnezdu. — „Moja Rozika ne pride na Požurnikov dom. In ljubezen se mora takoj pomehati. Zato bodem že skrbel.“ — Zagorjan je kar divjal. Komaj ga je Joža pomiril in peljal v gostilno. Kajti hotel mu je še marsikaj povedati, da bi njegovo jezo še povečal. Hotel je pa, da bi se ta jeza proti Tonitu in ne toliko proti Roziki obrnila.

Ko je šel Zagorjan proti domu, bil je prepričan, da je šla Rozika Tonitu le na lim in da je hotel Toni s tem le njo in njenega očeta zasramovati. Vzel si je naprej, da poduči Roziko o tej grozni zmoti. Zvečer, ko se je precej mračilo in so se pričele svetiti prve zvezde nad Samskogoro, poklical je Zagorjan Roziko k sebi na klop pred hišo.

„Ti Rozika“, je rekel mirno, „vsedi se h meni; govoriti imam nekaj resnega s teboj.“ Deklica je obleдела. Kaj neki je bilo? Ali je Joža res že grozil? Z bojazljivim srcem se je vsedla k očetu.

Le-ta je prišel: „Izvedel sem danes nekaj, kar me ni razveselilo. Ko bi ne imel dokazov, bi tega niti ne verjel. Kaj praviš, kaj je to?“ — Rozika ni mislila, da bi bila njena ljubezen izdana in rekla je mirno: „Ne vem!“ — „No, potem ti moram že sam povedati. Slišal sem, da imaš s Požurnikovim sinom ljubezen. Ali je to

V nedeljo 12.1. ob 3. uri shod v gostilni Marinič pri sv. Urbanu. Pridite vsi!

Mayer dal tudi Franju Rajsterju, bivšemu županu blagega (?) spomina na svojo roko 73.000 kron. Mi povdarjemo, da je to storil dr. Mayer vrlo lahko mišljeno, kajti kdor pasiva in aktiva (dolgove in premoženje) Franja Rajsterja natančno pozna (in te razmere morajo vendar domačemu advokatu znane biti), tako ogromnega posojila ne bo na lastno roko dovolil, marveč se bo s celim načelništvom in nadzorništvom temeljito posvetoval — v posebni seji — ter vprašal: „Ali smemo toliko dati?“ Čemu se pa voli nadzorništvu? To naj ostreje graje vredno samooblastno postopanje dr. Mayerja je napotilo ljudstvo, ki je svoj s krvavimi žultji zasluženi denar v posojilnico vložilo, da je začelo resno premišljevat, kaj pa ko bi Ivan Vošnjak in Franjo Rajster svojih posojil ne mogla posojilnici vrniti? Nevarnost je velika za naše vloge, dvignimo iz posojilnice, predno bi vtegnilo biti prepozno. Govorjeno, storjeno! In vseljstvo prihaja kakih 14 dni sem ob uradnih urah v posojilnico po vloženem denar v takem številu, da je nastal za posojilnico „Run“ v popolnem pomenu besede. Žal, da je malo tako srečnih, ki bi dobili svoj denar. Prvi došli še, prejemale po 200 K., kdor pozneje pride, ne dobi več, in dr. Mayer z bledim obrazom naznanil čakajočim vlagateljem: „Zdaj pa ni več denarja“, dasiravno je posojilnica po svojih pravilih obvezana vsaki stranki takoj 200 kron izplačati. Ne morete si misliti nevoljo ljudstva, ki ne prejme vsaj 200 kr. in mora po dve, tri, in še več ur daljno pot zastoj storiti. Slišali smo že, da je drug drugega preklinjal, pa kako ljudstvo zdaj preklinja dr. Mayerja, s kakimi priimki ga obkłada, kaj takega še nismo dozdaj slišali. Nekateri vložijo prejetih 200 K. ali v nemški „Credit-Verein“ v Šoštanj, ali pa v novo ustanovljeno „Raiffeisenovko“ pri sv. Mhelu. Da bi se vzdigneni denar ne stekal v imenovana denarna zavoda, so si nekatere „kunšne“ glave izmislile izbornu konkurenco. Ustanovili so: „Obrtno hranilno in posojilno društvo Šoštanj“. Pripomniti nam je da so to najudanejši pristaši Dr. Mayerja. In kedo so te finančne kapacitete? Načelnik je: Vinko Wokau trgovec v Šoštanju, blagajničar je: Ivan Šmigovec klobučar, in tega namestnik: Ivan Zupanc gostilničar. No ali smemo vprašati in prositi za kakih 73.000 kr? To morajo biti sami Rothschildi? C. kr. zemljiščna knjiga čisto drugače govori. Gosp. načelnik nima — skoraj nič. G. blagajničar nima nič. G. namestnik ima manj — ko nič. Zdaj pa le po denarje!

Tako naši zanesljivi dopisniki. Bojimo se najhujšega in smilijo se nam vlagatelji, ki so v takih skrbeh. Ali — novega to ni nič! Prvaštvo je v vsakem oziru dogospodarilo in nedolžno, zapeljano ljudstvo plačuje račune za prvaške brezvestnosti.

Služaj v Šoštanju nam je novi dokaz, da je prvaštvo vseh barv in strank velikanška nevarnost za ljudstvo.

res? — Rdečica je občila dekleta, kaj je stisnilo obraz v roke in tiho odgovorilo: »Ja«. — »Ja? Ja praviš?« je zaklical Zagorjan in prijel Roziko trdo za roko. »In na-me nisi mislila? Zagorjanova hči in Požurnikov fant, — ali ne veš, da ne moreta nikdar, dokler bude svet stal, skupaj priti?« Izpustil je Rozikino roko in rekel malo milejšo: »Ti si neumna deklica, ti si se pustila od fanta pregovoriti. To ti pač ni povedal, da ima le za norca in te hoče še nesrečno napraviti.« »Ne, oče, tega noče. On me ima res rad, je Rozika odgovorila. Ali glasno jo je oče pretrgal: »Ne govori mi nič. Od tebe ne bodem izpoznal Požurnikovih ljudi. Ti hočejo le-to, kar nam je v škodo. Cela stvar je zdaj končana. Razumeš? K sreči je fant zdaj na planini. Dotlej smeš še na kor. Kadar zopet pride, se tudi to neha. Povej to učitelju.« Njegov glas je bil grozovit: »Ali ko bi zopet kaj slišal, potem bo huda. Kajti z nami in Požurnikovimi ni sporazumljenja. Preje gre Samskagora na potovanje. To sem ti hotel povedati in ravnaj se po tem.« — Brez da bi počakal odgovora, je vstal in šel v hišo. Zagorjanka je bila sedela pri odprtem oknu in poslušala pogovor. Čutila je veliko žalost, tako da je pozabila na svojo lastno bolelost. Materina ljubezen se je zbudila in nje, globoka in bolestna. — »Kaj pa si imel z Roziko?« je vprašala moža. — »To ti nič mar! je

Politični pregled.

Denar dela . . . Pred nami leži nekaj števil, ki označijo velikanske dobičke velikih kapitalistov l. 1906. Fabrike tkanega blaga v Pottendorfu, Kleinmünchenu, Floridsdorfu, so napravile velikanske dobičke; tako so znašali dobički lastnikov (akcijonarjev) od 10 do 11½% dividende. Istotako so se zvišali profiti pri rudniških družbah. Rudniška družba v Mostu na Češkem je plačala 15% dividende, severno-češka 12½%. Največje dobičke pa so dosegli kapitalisti v železni industriji. Družba železne industrije v Pragi je plačala 42½% dividende, kar znači, da dobi vsak član te družbe za vsakih 100 K 42½ dobička. Alpine montanska družba plačuje 18% itd. To je posledica kartelov. Železo, ki ga potrebuje kmet, obrtnik, država, je tako drago, da je to naravnost neznosno. V tem oziru naj bi storili poslanci svojo dolžnost in postrigli požrešnemu kapitalizmu krepmpje . . .

Grof Radecky. 5. prosinca t. l. je bilo 50 let, odkar je zatisnil Jožef graf Radecky, c. k. avstrijski in ruski maršal svoje trudne oči. Po vsaj državi se obhaja ta dan slovesno. Kajti Radecky je bil eden najpomembnejših vojskovodij avstrijskih. V najresnejših urah je z železno pestjo obvaril državo pred nesrečo in sramoto. Rojen je bil 2. novembra 1766 v Trebnici na Češkem. Kot 18 letni mladenič je vstopil kot kadet v kirasirski regiment št. 2. V vojski s Turki l. 1788. se je že opetovano odlikoval, zlasti pri obleganju Berbirja in Belgrada. Leta 1794 in 1795 se je bojeval kot ritmajster ob Renu. Ko je pričela vojna l. 1799, bil je že poveljnik pijonirskega kora. V bojih proti Francozi se je večkrat pokazala njegova hrabrost. Leta 1829 je postal general kavalerije in poveljnik trdnjave O'umec. Leta 1831 pa, ko se je pričela nova vojna v Italiji, postal je tam zapovedujoči general. Leta dolgo je vzdrževal tam mir, dokler ni prineslo viharno leto 1848 novih bojev. Zdaj je dosegel Radecky največ lovorič, ko je premagal Italijane v krasnih bitkah pri Sv. Luciji in Novari. Odlikovan z najvišjimi častmi, kakor so jih dosegli le najznamenitejši vojskovodje, je stopil Radecky v 91. letu svoje starosti v pokoj in je kmalu potem umrl. Za njegovim pogrebom je korakal sam cesar Franc Jožef. . . . Jeklena narava, železna volja in nepremagljiva hrabrost so bile lastnosti Radeckega. In te lastnosti so mu pripomogle tudi do naslova „očeta svojih vojakov.“ 50 letnica smrti grofa Radecky je velepomembni dan v avstrijski zgodovini.

Dopisi.

Pučava. Vrli naš „Štajerc“, poročati ti moram iz našega kraja nekaj vrstic. Ker še nas ni sneg zapadel, ter imamo v kljub temu še tudi lepo vreme, imam prilžnost si ogledati naše razmere. Pri nas je že nekaj starišev, kateri preskrbijo za otroke nemški poduk. Zakaj pa grejo otroci v nemško šolo? Ko grem po cesti iz Št. Lovrenca proti Puščavi, me sreča mnogo šolarjev, kateri grejo mimo Puščavske šole v Št. Lovrenčsko šolo. Vprašam jih, zakaj grejo v sosedno šolo; mi odgovorijo: Ker v Št. Lovrencu se nemško naučimo! Čast gre Št. Lovrenčkim

učiteljem; le tako naprej! To je potem razvidno, to lahko spozna vsak pameten človek. Zakaj pa plačujemo mi farani učitelje? Zato, da bi otroci v domači šoli se naučili potrebne nemščine. Pa več večjih posestnikov so hudi nasprotniki nemške šole, ako ravno sami znajo dobro nemški, ter svoje otroke lahko pošiljajo v mestne šole. Ubogim otrokom pa strahansko branijo nemškega uka. Koliko potem trpijo ubogi slov. fantje pri vojakah! Vojaška komanda je bila nemška vinkdar in še bo, ne bo slovenska, če se bi vav nasprotniki nemške šole na glavo postavili.

Opazovalec.

Sv. Barbara v Halozah. Mislite si, g. urednik, delovanje našega župnika Voglina! Ni mu bilo dovolj, da je vzel g. Ogradiji vinski mošt in zrne, temuž tudi mesečno plačo, katero je imel kot duhovnik, povrh še mu je moral plačati 20. kron. Ali mi farani gotovo znamo, da posestvo v občini Gradiš je za kaplanov strošek zabilježeno. Sedaj že ima tožbo radi poračanja, ker je mislil da so ubogi viničarji tako neumni, da se ne bodo znali pritičiti. Ali je to krščansko delo za župnika? ali imajo sedanjega časa duhovniki, od škofa dano nalogo, ubogo ljudstvo na deželni kar iz kože derati? Ali ste pozabili na pregovor: s kako mero merite, s takoj se Vam bode odmerjalo? in: kadar je posoda polna gre čez? Dne 26/XII. 07 je imel prtiljkavec ali kaplan Rabuzelj iz prižnice na poslušalce govor, in je izrazil, da je sedaj čas, vse slabe časnike odstraniti, in je pri temu „Štajarca“ posebej omenil. On dobro zna, da njemu ravno „Štajerc“ največ preglavic dela, ali mi se njemu ne bodemo dali komandirati, ker je premahne postave.

Proč, proč še mi pober,
Ti črni srakoper!
Škodljiv si nam faranom
Z Rabuzekom kaplanom!

Vsevedež.

Lastniki gozdov, pozor!

Kmet je še vedno premalo prebrisan, kajti vsak dan se vidi zopet lopove, ki ga opeharijo za njegovo lastnino. Lastniki gozdov, pazite na zaklade, ki jih imate v vašem drevju!

Iz okraja Brezno (Fresen) se nam piše v tem oziru:

Pred okroglo 2 letoma so prišli kranjski lesni trgovci v našo pokrajino. Šli so k 70 letnemu bolehnemu posestniku, ki je bil lastnik čez 200 johov. V gostilni nekega sorodnika se je pošteno pilo ter prodalo posestvo z vsem (konji, voli, krave, svinje, krmo, orodje) za 18.000. Krčmarica, brez katere bi se ta „kšeft“ ne naredil, je dobila zato pitano prase. Samoumevno je mislil posestnik, da je prodal posestvo za 18.000 goldinarjev, kajti toliko so mu že drugi ljudje ponudili. Ali dobil je pogodbo za 18.000 kron. Po lastni izpovedi kupcev je bil celotni inventar 7000 kron vreden. Za posestvo čez 200 oralov bi dobil kmet torej le 11.000 kron!!! Kupci so gozd posekali ter vzeli na zemljo hipoteko za 20.000 kron!!!

To je en slučaj! Ogledimo si drugega. Isti kupci so se obrnili do nekega pijančevanju udanega kmetskega, ki je bil vesled pijančevanja popolnoma nezmožen za delo. Kupili so od njega 2000 metrov (Fastmeter) lesa za grozno nizko

ne bojim. Hujše kakor že je, ne more postati. Dolgo sem gledala, kako nas dela tvoje grešno sovraštvo vse nesrečne. Zdaj pa, ko se gre za srečo otroka, ne ostanem mirna. Nočem, da bi me Rozika še v grobu proklinjala, češ: moja mati me je izdala. Predno napraviš Roziko nesrečno, moraš šele z mano stvar končati.« — »To boče že šlo.« — »Dokler bodem mogla govoriti, ne, Zagorjan«, mu je grozila. »Ne pozabi, da vem, da nisi bil v oni noči doma, ko se je Požurniku telico ustrelilo.« — Na te besede je postal Zagorjan bled kot zid. V prvem hipu je hotel na ženo skočiti in jo umoriti. Ali potem se je hripavo, nenaravno zakrohotal in je zapustil kuhinjo. Zagorjanka pa je padla na stol in pritisnila suhe roki na nemirno srce. Ni vedla, je-li dosegla zmage, ali bila je zadovoljna, ker je prvič kot mati za svojega otroka govorila. — Rozika pa je sedela z zaprtimi očmi in roke v naročju. Vroče ji je postalo v očeh in strašno je zajokala.

Tiho so šumeli gozdovi skozi noč. Od neke se je čulo šepetanje potokov. Nakrat pa je od daleč zagromelo: od Samskagore se je zopet kos skalovja odtrgal in šel v dolino. Rozika je pogledala s solznimi očmi proti gori in si mislila: Ali boče šla Samskagora na potovanje? . . .

(Naprej prihodnjic.)